

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea de Vest din Timișoara
1.2. Facultatea	Facultatea de Arte și Design/Arte Vizuale
1.3. Departamentul	Arte Vizuale
1.4. Domeniul de studii	Arte Vizuale
1.5. Ciclul de studii	Master
1.6. Programul de studii / calificarea*	Arta eclezială și restaurare Restaurator - consultant artă eclezială; Conservator/ restaurator componente artistice din lemn la monumente istorice – 262110; Conservator opere de artă și monumente istorice – 262102; Conservator arhivă - 262105; Restaurator bunuri culturale – 262107; Restaurator opere de artă și monumente istorice - 262104; Conservator/restaurator pictură pe lemn – 262109; Referent de specialitate așezământ cultural - 262207; Arhivist- 262101; Documentarist - 26220

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	SACRUL ȘI FRUMOSUL ÎN ICONOGRAFIE						
2.2. Titularul activităților de curs	Pr.lect. univ. dr. DOREL ADRIAN COVAN						
2.3. Titularul activităților de seminar	Pr.lect. univ. dr. DOREL ADRIAN COVAN						
2.4. Anul de studii	I	2.5. Semestrul	1	2.6. Tipul de evaluare	Ex	2.7. Regimul disciplinei	Di.

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	1	din care: 3.2 curs	1	3.3. seminar/laborator	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	14	din care: 3.5 curs	14	3.6. seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp*					ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					11
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate/pe teren					5
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					7
Examinări					1
Tutorat					
Examinări					
Alte activități ...					
3.7. Total ore studiu individual	24				
3.8. Total ore pe semestru	48				
3.9. Număr de credite	6				

4. Precondiții (acolo unde e cazul)

4.1. de curriculum	- Nu este cazul
4.2. de competențe	- Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde e cazul)

5.1. de desfășurarea a cursului	Acces la internet / laptop cu cameră și microfon. Cursurile se vor desfășura online, prin platforma Google Meet; materiale și bibliografie vor fi accesibile pe platforma Moodle (https://elearning.e-uvt.ro/)
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului	Acces la internet / laptop cu cameră și microfon. Cursurile se vor desfășura online, prin platforma Google Meet; materiale și bibliografie vor fi accesibile pe platforma Moodle (https://elearning.e-uvt.ro/)

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>CP1 - Realizarea asistată a activităților de cercetare, inventariere, avizare, inspecție și control, conservare, restaurare și punere în valoare a patrimoniului cultural eclezial.</p> <p>CP2- Proiectarea și stabilirea intervențiilor critice și de conservare-restaurare, adecvate și compatibile fiecărui caz în parte a bunurilor din patrimoniu cultural eclezial.</p> <p>CP4- Gestionarea aspectelor de ordin tehnic, activităților profesionale și proiectelor aplicative, prin asumarea responsabilității juste privind luarea deciziilor în situații complexe și/sau neprevăzute privind studiul individual și munca în echipă.</p> <p>CP5 Demonstrarea capacității decizionale, capacității de inovare, integrității academice și consecvența angajamentului privind succesiunea și dezvoltarea ideilor și proceselor inerente categoriei cercetării și profesării în domeniul restaurării patrimoniului eclezial.</p>
Competențe transversale	CT2 - Reflecția critic-constructivă în domeniul prezervării și valorificării artei ecleziale, evaluate din perspectiva istorică, teologico-liturgică, stilistică, morfologică, semantică.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1. Obiectivul general al disciplinei	Obiectivul general al disciplinei îl constituie interpretarea dogmelor, învățăturilor, conceptelor și afirmațiilor teologice, în context interconfesional, interreligios și intercultural. Totodată, se are în vedere formarea și dezvoltarea conștiinței teologale, în spiritul dialogului și al dragostei creștine.
7.2. Obiectivele specifice	<p>Obiective de cunoaștere (O.c.)</p> <p>O.c.1.1.- să cunoască sistematic și coerent temele</p>

	<p>fundamentale ale credinței ortodoxe, în vederea exprimării și argumentării unor învățături de bază ale Bisericii</p> <p>O.c.1.2.- să deprindă adecvat în comunicarea profesională terminologia specifică aparatului doctrinar;</p> <p>O.c.1.3.- să descrie realitățile istorice și doctrinare pe baza interpretării critice a izvoarelor.</p> <p>Obiective de abilitare (O.ab.)</p> <p>O.ab.1.1. să aplice principii și metode de bază pentru rezolvarea de probleme, tipice domeniului în condiții de asistență calificată în domeniul religios-doctrinar;</p> <p>O.ab.1.2. să întreprindă o critică externă și internă a izvoarelor, utilizând metodele specifice gândirii teologice;</p> <p>O.ab.1.3. să realizeze o critică externă și internă a izvoarelor biblice și patristice, utilizând metodele specifice cercetării teologice, în general.</p> <p>Obiective atitudinale (O.at.)</p> <p>O.at.1.1. să folosească resursele doctrinare în acțiuni concrete de mărturisire și popularizare a credinței.</p> <p>O.at.1.2. să-și formeze o conștiință teologică, dogmatică și experimentală în înțelegerea eclesială a dogmelor.</p> <p>O.at.1.3. să susțină punctul de vedere ortodox în cadrul unui dialog interconfesional, ecumenic și interreligios.</p>
--	---

8. Conținuturi

8.1. Curs	Metode de predare	Observații
<p>1. Ceea ce este cuvântul pentru ureche este icoana pentru ochi.</p> <p>1.1. Dogmele creștine și importanța lor. Teologumena și opinia teologică. Analogia, antinomia și simbolul.</p> <p>1.2. Dogma iconologică: Icoană, iconologie, iconografie, iconodulie și iconomahie.</p> <p>(O.c.1.1.; O.c.1.2.; O.at.1.2.)</p> <p>(4 h)</p>	<p>- expunerea</p> <p>- prelegerea</p> <p>- problematizarea</p>	<p>- Sinteza cursului via Moodle</p> <p>- Cursul este corelat, în vederea îndeplinirii obiectivelor stabilite, cu seminarul nr. 1.</p> <p>- Referințe:</p> <p>1. Dumitru Stăniloae, <i>Teologia Dogmatică Ortodoxă</i>, vol. I, Ed. IBMBOR, București, 1978, pp. 49-64.</p> <p>N. Chițescu, I. Petreună și I. Todoran, <i>Teologie Dogmatică și Simbolică</i>, vol. I, Ed. Renașterea, Cluj, 2004, pp. 135-155.</p> <p>(accesibile la BCUT pentru împrumutul acasă)</p>
<p>2. Învățătura revelată despre Dumnezeu Cel Întreit-Unul sau triadologia creștină.</p> <p>2. 1. Revelația Sfintei Treimi în Sfânta Scriptură</p> <p>2. 2. Formularea dogmei Sfintei Treimi. Raportul dintre</p>	<p>- expunerea</p> <p>- prelegerea</p> <p>- problematizarea</p>	<p>- Sinteza cursului via Moodle</p> <p>- Cursul este corelat, în vederea îndeplinirii obiectivelor stabilite, cu seminarul nr. 2.</p> <p>- Referințe:</p> <p>1. N. Chițescu, I. Petreună și I. Todoran, <i>Teologie Dogmatică și Simbolică</i>, vol. I, Ed. Renașterea, Cluj, 2004, pp. 283-300.</p>

<p>persoane, ființă și energiile dumnezeiești necreate</p> <p>2. 3. Unitate și distincție în Sfânta Treime. Persoana Tatălui, izvor al ființei, unității și comuniunii Sfintei Treimi.</p> <p>2. 4. Fiul și Cuvântul Tatălui – chipul/icoana și pecetea Dumnezeuului celui viu. (O.c.1.1.; O.c.1.2.; O.c.1.3.); (6 h)</p>		<p>3. Vasile Cristescu, <i>Persoanele Sfintei Treimi și comunitatea dintre ele în teologia Sfântului Grigorie de Nazianz</i>, Ed. Junimea, Iași, 2000, pp. 21-24.</p> <p>3. N. Chițescu, I. Petreună și I. Todoran, <i>Teologie Dogmatică și Simbolică</i>, vol. I, Ed. Renașterea, Cluj, 2004, pp. 299-304.</p> <p>4. Adrian D. Covan, <i>Subordinaționismul ca erezie antitrinitară și combaterea lui la primele două Sinoade ecumenice</i>, Ed. Astra Museum, Timișoara, 2016, pp. 172-178; 213-214.</p> <p>(accesibile la BCUT pentru împrumutul acasă)</p>
<p>3. Lumea, <i>operă</i> a iubirii Persoanelor Treimii, destinată transfigurării. (O.c.1.1.; O.c.1.2.; O.c.1.3.) (2 ore).</p>	<p>- expunerea - prelegerea - problematizarea</p>	<p>- Sinteza cursului via Moodle - Cursul este corelat, în vederea îndeplinirii obiectivelor stabilite, cu seminarul nr. 3. - Referințe: 1. Dumitru Stăniloae, <i>Teologia Dogmatică Ortodoxă</i>, vol. I, Ed. IBMBOR, București, 1978, pp. 64-77. 2. N. Chițescu, I. Petreună și I. Todoran, <i>Teologie Dogmatică și Simbolică</i>, vol. I, Ed. Renașterea, Cluj, 2004, pp. 348-357. (accesibile la BCUT pentru împrumutul acasă)</p>
<p>4. <i>Regnul</i> angelic – tabloul multicoloritului spiritual. (O.c.1.1.; O.c.1.2.; O.c.1.3.) (2h)</p>	<p>- expunerea - prelegerea - problematizarea</p>	<p>- Sinteza cursului via Moodle - Cursul este corelat, în vederea îndeplinirii obiectivelor stabilite, cu seminarul nr. 3. - Referințe: 1. Dumitru Stăniloae, <i>Teologia Dogmatică Ortodoxă</i>, vol. I, Ed. IBMBOR, București, 1978, pp. 419-465. 2. Dumitru Popescu, <i>Iisus Hristos Pantocrator</i>, Ed. IBMBOR, București, 2005, pp. 146-152. 3. N. Chițescu, I. Petreună și I. Todoran, <i>Teologie Dogmatică și Simbolică</i>, vol. I, Ed. Renașterea, Cluj, 2004, pp. 363-377. (accesibile la BCUT pentru împrumutul acasă)</p>
<p style="text-align: center;">Bibliografie</p> <p>Ediții Scripturistice:</p> <p>1. Biblia sau Sfânta Scriptură, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1968.</p> <p>2. Biblia, Versiune diortosită după Septuaginta, redactată, adnotată și tipărită de Bartolomeu Valeriu Anania, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2001.</p>		

Resurse patristice:

1. Sfântul Atanasie cel Mare, *Tratat despre Întruparea Cuvântului*, col. PSB, vol. 15, trad. Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1987.
2. Cabasila Nicolae, *Despre viața în Hristos*, trad. Pr. Prof. Dr. Teodor Bodogae, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1997.
3. Sfântul Chiril al Alexandriei, *Închinarea și slujirea în Duh și Adevăr*, în „Scrieri”, partea I, col. PSB, vol. 38, trad. Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1991.
4. Sfântul Ioan Damaschin, *Dogmatica*, trad. Pr. Dumitru Fecioru, Editura Scripta, București, 1993.
5. Sfântul Ioan Damaschin, *Cele trei tratate contra iconoclaștilor*, trad. Pr. Dumitru Fecioru, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1998.
6. Dionisie Areopagitul, *Despre Teologia Mistică, Despre ierarhia cerească, Despre ierarhia bisericească*, în „Opere complete”, trad. Pr. Prof. Dumitru Stăniloae, Editura Paideia, București, 1996.
7. Sfântul Grigorie Palama, *Cuvânt pentru cei ce se liniștesc cu evlavie; al treilea dintre cele din urmă. Despre sfânta lumină*, în Filocalia, vol. 7, trad. Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1977.
8. Sfântul Grigorie Palama, *Tomul aghioritic*, în Filocalia, vol. 7 trad. Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1977.
9. Sfântul Grigorie Palama, *Despre împărtășirea dumnezeiască și îndumnezeitoare*, în Filocalia, vol. 7, trad. Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1977.
10. Sfântul Grigorie de Nyssa, *Despre facerea omului*, în „Scrieri”, partea a II-a, col. PSB, vol. 30, trad. Pr. Prof. Dr. Teodor Bodogae, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1998.
11. Sfântul Grigorie de Nyssa, *Scrieri dogmatico-polemice și morale*, col. PSB, vol. 30 trad. Pr. Prof. Dr. Teodor Bodogae, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1998.
12. Sfântul Grigorie de Nazianz, *Cele cinci cuvântări teologice*, trad. Pr. Dr. Dumitru Stăniloae, Editura Anastasia, București, 1993.
13. Sfântul Maxim Mărturisitorul, *Ambigua*, col. PSB, vol. 80, trad. Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1983.
14. Sfântul Maxim Mărturisitorul, *Răspunsuri către Talasie*, în Filocalia, vol. 3, trad. Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, Editura Harisma, București, 1994.
15. Sfântul Maxim Mărturisitorul, *Mistagogia*, trad. Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2000 Anexa 12 7.
16. Sfântul Simeon Noul Teolog, *Cele 225 de capete teologice și practice*, în Filocalia, vol. 6 trad. Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1977.
17. Sfântul Teodor Studitul, *Iisus Hristos Prototip al icoanei Sale*, trad. Diac. Ioan I. Ică jr., Editura Deisis, Alba Iulia, 1994.
18. Sfântul Vasile cel Mare, *Despre Sfântul Duh*, în „Scrieri”, partea a III-a, col. PSB, vol. 12, trad. Pr. Prof. Dr. Constantin Cornițescu, Pr. Prof. Dr. Teodor Bodogae, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1988.

Lucrări de referință, comentarii, studii:

1. Alfeyev Ilarion, mitropolit, *Taina credinței. Introducere în Teologia Dogmatică Ortodoxă*, trad. Felicia Dumas, Editura Doxologia, Iași, 2014.
2. Bel Valer, pr. prof., *Unitatea Bisericii în teologia contemporană*, Editura Limes, Cluj-Napoca, 2003.
3. Bobrinskoy Boris, pr. prof., *Taina Preasfintei Treimi*, trad. Măriuca și Adrian Alexandrescu, Editura

- Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2005.
4. Bria Ion, pr. prof., *Spre plinirea Evangheliei. Dincolo de apărarea Ortodoxiei: exegeza și transmiterea Tradiției*, Editura Reîntregirea, Alba Iulia, 2002.
 5. Buchiu Ștefan, pr. prof., *Cunoașterea apofatică în gândirea Părintelui Stăniloae*, Editura Libra, București, 2002.
 6. Buchiu Ștefan, pr. prof., *Maica Domnului. O introducere în teotokologia ortodoxă*, Editura Sigma, București, 2006.
 7. Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, *Știința mântuirii*, Editura Basilica, București, 2014.
 8. Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, *Teologie și Spiritualitate*, Editura Basilica, București, 2009.
 9. Evdokimov Paul, *Ortodoxia*, trad. Irineu Ioan Popa, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1996 Anexa 12 8.
 10. Evdokimov Paul, *Cunoașterea lui Dumnezeu în tradiția răsăriteană. Învățătură patristică, liturgică și iconografică*, trad. Pr. Lect. Univ. Dr. Vasile Răducă, Editura Christiana, București, 1995.
 11. Felmy Christian Karl, *Dogmatica experienței eclesiale. Înnoirea teologiei ortodoxe contemporane*, trad. Pr. Prof. Dr. Ioan Ică, Editura Deisis, Sibiu, 1999.
 12. Florovsky George, pr. prof., *Biserica, Scriptura, Tradiția. Trupul viu al lui Hristos*, trad. Florin Caragiu, Gabriel Mândrilă, Editura Platytera, București, 2005.
 13. Ică I Ioan jr, diac prof., *Canonul Ortodoxiei. Canonul Apostolic al primelor secole*, Editura Deisis/Stavropoleos, 2008.
 14. Ioja Cristinel, pr. prof., *O istorie a Dogmaticii în Teologia Ortodoxă Română*, Editura Prouniversitaria, București, 2013.
 15. Lossky Vladimir, *Teologia mistică a Bisericii de Răsărit*, trad. Pr. Dr. Vasile Răducă, Editura Anastasia, București, 1993.
 16. Lossky Vladimir, *Introducere în teologia ortodoxă*, trad. Lidia și Remus Rus, Editura Enciclopedică, București, 1993.
 17. Lossky Vladimir, *Vederea lui Dumnezeu*, trad. Maria Cornelia Oros, Editura Deisis, Sibiu, 1995.
 18. Matsoukas Nikos, *Introducere în gnoseologia ortodoxă*, trad. Maricel Popa, Editura Bizantină, București, 1997.
 19. Meyendorff John, *Teologia bizantină. Tendințe istorice și teme doctrinare*, trad. Pr. Conf. Dr. Alexandru Stan, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1996.
 20. Nellas Panayotis, *Omul – animal îndumnezeit. Perspective pentru o antropologie ortodoxă*, ediția a II-a, trad. Diac. Ioan I. Ică jr., Editura Deisis, Sibiu, 1999.
 21. Pelikan, Jaroslav, *Credo. Ghid istoric și teologic al crezurilor și mărturisirilor de credință în tradiția creștină*, trad. Mihai-Silviu Chirilă, Editura Polirom, Iași, 2010.
 22. Pelikan Jaroslav, *Tradiția creștină. O istorie a dezvoltării doctrinei I. Nașterea tradiției universale (100-600)*, trad. Silvia Palade, Editura Polirom, Iași, 2004.
 23. Pelikan Jaroslav, *Tradiția creștină. O istorie a dezvoltării doctrinei II. Spiritul creștinătății răsăritene (600-1700)*, trad. Pr. Prof. Nicolai Buga, Editura Polirom, Iași, 2005.
 24. Pelikan Jaroslav, *Tradiția creștină. O istorie a dezvoltării doctrinei III. Evoluția teologiei medievale (600-1300)*, trad. Silvia Palade, Editura Polirom, Iași, 2006.
 25. Popescu Dumitru, pr. prof. Costache Doru, *Introducere în dogmatica ortodoxă*, Editura Libra, București, 1997.
 26. Romanidis Ioan, pr. prof., *Teologia dogmatică patristică*, trad. Ion Marin Croitoru, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2012.
 27. Stăniloae Dumitru, pr. prof., *Chipul nemuritor al lui Dumnezeu*, vol. I, Editura Cristal, București, 1995.
 28. Stăniloae Dumitru, pr. prof., *Iisus Hristos sau restaurarea omului*, Craiova, 1993.
 29. Stăniloae Dumitru, pr. prof., *Studii de teologie dogmatică ortodoxă*, Craiova, 1990.
 30. Stăniloae Dumitru, pr. prof., *Sfânta Treime sau La început a fost iubirea*, București, 1993 Anexa 12 9.

31. Sterea Tache, pr. prof., *Teologie Dogmatică și Simbolică*, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2003.
32. Tulcan Ioan, pr. prof., *Unitatea Bisericii și temeiurile ei dogmatice în Teologia Ortodoxă și Evanghelică-Luterană mai nouă*, Editura Multimedia, Arad, 1999.

8.2. Seminar/laborator	Metode de predare	Observații
<p>1. Revelația verbalo-scriptică și revelația iconică – temeiuri ale descoperirii dumnezeiești.</p> <p>1. 1. Sfânta Scriptură și Sfânta Tradiție, modalități de fixare, păstrare și transmitere a Revelației dumnezeiești.</p> <p>1. 2. Relația intrinsecă dintre Biserică, Scriptură și Tradiție. (O.c.1.1.; O.c.1.2.; O.c.2.1.) (4 ore).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - conversația - studiul de caz - problematizarea - comentariul de text - referate pe o temă specifică. 	<ul style="list-style-type: none"> - Sinteza cursului via Moodle - Pentru derularea seminarului este necesar ca studenții să studieze referințele aferente cursului nr. 1. - Referințe: 1. Dumitru Stăniloae, <i>Teologia Dogmatică Ortodoxă</i>, vol. I, Ed. IBMBOR, București, 1978, pp. 49-64. 2. N. Chițescu, I. Petreună și I. Todoran, <i>Teologie Dogmatică și Simbolică</i>, vol. I, Ed. Renașterea, Cluj, 2004, pp. 135-155. 3. Monah Antonie, <i>Biblia împotriva Protestantismului. Respingerea ereziilor protestante prin versete biblice</i>, Ed. Ecclesiast, 2012, pp. 25-36. (accesibile la BCUT pentru împrumutul acasă)
<p>2. Tendințe dogmatice și picturale de reprezentare iconică a Preasfintei Treimi-Dumnezeu</p> <p>2.1. Icoana „Paternitatea”</p> <p>2.2. Icoana „Cel vechi de zile”</p> <p>2.3. „În chip de” porumbel și „în chipul” limbilor de foc (O.c.1.1.; O.c.1.2.; O.c.2.1.) (4 ore)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - conversația - studiul de caz - problematizarea - comentariul de text - referate pe o temă specifică. 	<ul style="list-style-type: none"> - Sinteza cursului via Moodle - Pentru derularea seminarului este necesar ca studenții să studieze referințele aferente cursului nr. 2. - Referințe: Gabriel Bunge, <i>Icoana Sfintei Treimi a Cuviosului Andrei Rubliov Sau Paraclet Celălalt</i>, Sibiu, Ed. Deisis, 1996. <i>Sfânta Treime</i>, în <i>Ortodoxia</i>, nr. 2, 1964, p. 249. <i>Relațiile treimice în viața Bisericii</i>, în <i>Ortodoxia</i>, nr. 4, 1964, p. 503. <i>Dogma Sfintei Treimi în Vechiul Testament</i>, în <i>Ortodoxia</i>, nr. 4, 1960, p. 552. <i>Temeiuri ale slujirii în dogma Sfintei Treimi și a răscumpărării</i>, în <i>Ortodoxia</i>, nr. 2, 1974, p. 262.

		<p><i>Sfânta Treime – structura supremei iubiri, în Studii Teologice, nr. 5-6, 1970, p. 333.</i></p> <p><i>Sfânta Treime și sobornicitatea Bisericii, în Studii Teologice, nr. 7-8, 1971, p. 520.</i></p> <p><i>Despre Preasfânta Treime, în Studii Teologice, nr. 1-2, 1974, p. 45.</i></p> <p><i>Reprezentarea Sfintei Treimi în pictura bisericilor românești, în Studii Teologice, nr. 1-2, 1977, p. 134.</i></p> <p>(accesibile la BCUT pentru împrumutul acasă)</p>
<p>3. Lumea ca <i>lumină</i> a dinamicii dumnezeiești (O.c.1.1.; O.c.1.2.; O.c.2.1.) (2 ore)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - conversația - studiul de caz - problematizarea - comentariul de text - referate pe o temă specifică. 	<ul style="list-style-type: none"> - Sinteza cursului via Moodle - Pentru derularea seminarului este necesar ca studenții să studieze referințele aferente cursurilor nr. 3 și 4. - Referințe: Rosario Assunto, <i>Scrieri despre artă. Filosofia grădinii și filosofia în grădină</i>, Editura Meridiane, București, 1988. Sfântul Maxim Mărturisitorul, <i>Întrebări și nedumeriri</i>, traducere din limba greacă de Laura Enache, Editura Doxologia, Iași, 2012. Serafim Rose, <i>Cartea Facerii, crearea lumii noi și întâiul om: perspectiva creștin-ortodoxă</i>, traducere din limba engleză de Constantin Făgețan, ediția a II-a, revizuită, Editura Sophia, București, 2011. (accesibile la BCUT pentru împrumutul acasă)
<p>4. De la hramul Bisericii la praznicul/sfântul casei.</p> <p>4.1. Divinitatea casei în spiritualitatea greco-romană</p> <p>4.2. Îngerii neamurilor și îngerii păzitori</p> <p>4.3. Patronul spiritual al</p>	<ul style="list-style-type: none"> - conversația - studiul de caz - problematizarea - comentariul de text - referate pe o temă specifică. 	<ul style="list-style-type: none"> - Sinteza cursului via Moodle - Pentru derularea seminarului este necesar ca studenții să studieze referințele aferente cursului nr. 4. - Referințe: Sfântul Dionisie Areopagitul, <i>Opere complete</i>, traducere,

parohiei și al casei (O.c.1.1.; O.c.1.2.; O.c.2.1.) (4 ore).		introducere și note de Dumitru Stăniloae, București, 1996, p. 23-25. Sfântul Ioan Gură de Aur, <i>Cuvântări împotriva anomeilor</i> III, 3, traducere de Dumitru Fecioru, Ed. IBMBOR, București, 2007, pp. 45-46. Sfântul Nicolae Velimirovici, <i>Învățăături despre bine și rău</i> , Ed. Sophia, București, 2006, p. 230-234. Nikolaos Matsoukas, <i>Teologia dogmatică și simbolică, IV. Demonologia</i> , traducere de Constantin Coman, Ed. Bizantină, București, 2002, pp. 59-61. (accesibile la BCUT pentru împrumutul acasă)
--	--	---

Bibliografie

Ediții Scripturistice:

1. Biblia sau Sfânta Scriptură, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1968.
2. Biblia, Versiune diortosită după Septuaginta, redactată, adnotată și tipărită de Bartolomeu Valeriu Anania, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2001.

Resurse patristice:

1. Sfântul Atanasie cel Mare, *Tratat despre Întruparea Cuvântului*, col. PSB, vol. 15, trad. Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1987.
2. Cabasila Nicolae, *Despre viața în Hristos*, trad. Pr. Prof. Dr. Teodor Bodogae, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1997.
3. Sfântul Chiril al Alexandriei, *Închinarea și slujirea în Duh și Adevăr*, în „Scrieri”, partea I, col. PSB, vol. 38, trad. Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1991.
4. Sfântul Ioan Damaschin, *Dogmatica*, trad. Pr. Dumitru Fecioru, Editura Scripta, București, 1993.
5. Sfântul Ioan Damaschin, *Cele trei tratate contra iconoclaștilor*, trad. Pr. Dumitru Fecioru, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1998.
6. Dionisie Areopagitul, *Despre Teologia Mistică, Despre ierarhia cerească, Despre ierarhia bisericească*, în „Opere complete”, trad. Pr. Prof. Dumitru Stăniloae, Editura Paideia, București, 1996.
7. Sfântul Grigorie Palama, *Cuvânt pentru cei ce se liniștesc cu evlavie; al treilea dintre cele din urmă. Despre sfânta lumină*, în Filocalia, vol. 7, trad. Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1977.
8. Sfântul Grigorie Palama, *Tomul aghioritic*, în Filocalia, vol. 7 trad. Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1977.

9. Sfântul Grigorie Palama, *Despre împărtășirea dumnezeiască și îndumnezeitoare*, în Filocalia, vol. 7, trad. Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1977.
10. Sfântul Grigorie de Nyssa, *Despre facerea omului*, în „Scrieri”, partea a II-a, col. PSB, vol. 30, trad. Pr. Prof. Dr. Teodor Bodogae, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1998.
11. Sfântul Grigorie de Nyssa, *Scrieri dogmatico-polemice și morale*, col. PSB, vol. 30 trad. Pr. Prof. Dr. Teodor Bodogae, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1998.
12. Sfântul Grigorie de Nazianz, *Cele cinci cuvântări teologice*, trad. Pr. Dr. Dumitru Stăniloae, Editura Anastasia, București, 1993.
13. Sfântul Maxim Mărturisitorul, *Ambigua*, col. PSB, vol. 80, trad. Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1983.
14. Sfântul Maxim Mărturisitorul, *Răspunsuri către Talasie*, în Filocalia, vol. 3, trad. Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, Editura Harisma, București, 1994.
15. Sfântul Maxim Mărturisitorul, *Mistagogia*, trad. Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2000 Anexa 12 7.
16. Sfântul Simeon Noul Teolog, *Cele 225 de capete teologice și practice*, în Filocalia, vol. 6 trad. Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1977.
17. Sfântul Teodor Studitul, *Iisus Hristos Prototip al icoanei Sale*, trad. Diac. Ioan I. Ică jr., Editura Deisis, Alba Iulia, 1994.
18. Sfântul Vasile cel Mare, *Despre Sfântul Duh*, în „Scrieri”, partea a III-a, col. PSB, vol. 12, trad. Pr. Prof. Dr. Constantin Cornițescu, Pr. Prof. Dr. Teodor Bodogae, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1988.

Lucrări de referință, comentarii, studii:

1. Alfeyev Ilarion, mitropolit, *Taina credinței. Introducere în Teologia Dogmatică Ortodoxă*, trad. Felicia Dumas, Editura Doxologia, Iași, 2014.
2. Bel Valer, pr. prof., *Unitatea Bisericii în teologia contemporană*, Editura Limes, Cluj-Napoca, 2003.
3. Bobrinskoy Boris, pr. prof., *Taina Preasfintei Treimi*, trad. Măriuca și Adrian Alexandrescu, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2005.
4. Bria Ion, pr. prof., *Spre plinirea Evangheliei. Dincolo de apărarea Ortodoxiei: exegeza și transmiterea Tradiției*, Editura Reîntregirea, Alba Iulia, 2002.
5. Buchiu Ștefan, pr. prof., *Cunoașterea apofatică în gândirea Părintelui Stăniloae*, Editura Libra, București, 2002.
6. Buchiu Ștefan, pr. prof., *Maica Domnului. O introducere în teotologia ortodoxă*, Editura Sigma, București, 2006.
7. Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, *Știința mântuirii*, Editura Basilica, București, 2014.
8. Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, *Teologie și Spiritualitate*, Editura Basilica, București, 2009.
9. Evdokimov Paul, *Ortodoxia*, trad. Irineu Ioan Popa, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1996 Anexa 12 8.
10. Evdokimov Paul, *Cunoașterea lui Dumnezeu în tradiția răsăriteană. Învățătură patristică, liturgică și iconografică*, trad. Pr. Lect. Univ. Dr. Vasile Răducă, Editura Christiana, București, 1995.
11. Felmy Christian Karl, *Dogmatica experienței eclesiale. Înnoirea teologiei ortodoxe contemporane*, trad. Pr. Prof. Dr. Ioan Ică, Editura Deisis, Sibiu, 1999.
12. Florovsky George, pr. prof., *Biserica, Scriptura, Tradiția. Trupul viu al lui Hristos*, trad. Florin Caragiu, Gabriel Mândrilă, Editura Platytera, București, 2005.
13. Ică I Ioan jr, diac prof., *Canonul Ortodoxiei. Canonul Apostolic al primelor secole*, Editura

Deisis/Stavropoleos, 2008.

14. Ioja Cristinel, pr. prof., *O istorie a Dogmaticii în Teologia Ortodoxă Română*, Editura Prouniversitaria, București, 2013.

15. Lossky Vladimir, *Teologia mistică a Bisericii de Răsărit*, trad. Pr. Dr. Vasile Răducă, Editura Anastasia, București, 1993.

16. Lossky Vladimir, *Introducere în teologia ortodoxă*, trad. Lidia și Remus Rus, Editura Enciclopedică, București, 1993.

17. Lossky Vladimir, *Vederea lui Dumnezeu*, trad. Maria Cornelia Oros, Editura Deisis, Sibiu, 1995.

18. Matsoukas Nikos, *Introducere în gnoseologia ortodoxă*, trad. Maricel Popa, Editura Bizantină, București, 1997. 19. Meyendorff John, *Teologia bizantină. Tendințe istorice și teme doctrinare*, trad. Pr. Conf. Dr. Alexandru Stan, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1996.

20. Nellas Panayotis, *Omul – animal îndumnezeit. Perspective pentru o antropologie ortodoxă*, ediția a II-a, trad. Diac. Ioan I. Ică jr., Editura Deisis, Sibiu, 1999.

21. Pelikan, Jaroslav, *Credo. Ghid istoric și teologic al crezurilor și mărturisirilor de credință în tradiția creștină*, trad. Mihai-Silviu Chirilă, Editura Polirom, Iași, 2010.

22. Pelikan Jaroslav, *Tradiția creștină. O istorie a dezvoltării doctrinei I. Nașterea tradiției universale (100-600)*, trad. Silvia Palade, Editura Polirom, Iași, 2004.

23. Pelikan Jaroslav, *Tradiția creștină. O istorie a dezvoltării doctrinei II. Spiritul creștinătății răsăritene (600-1700)*, trad. Pr. Prof. Nicolai Buga, Editura Polirom, Iași, 2005.

24. Pelikan Jaroslav, *Tradiția creștină. O istorie a dezvoltării doctrinei III. Evoluția teologiei medievale (600-1300)*, trad. Silvia Palade, Editura Polirom, Iași, 2006.

25. Popescu Dumitru, pr. prof. Costache Doru, *Introducere în dogmatica ortodoxă*, Editura Libra, București, 1997. 26. Romanidis Ioan, pr. prof., *Teologia dogmatică patristică*, trad. Ion Marin Croitoru, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2012.

27. Stăniloae Dumitru, pr. prof., *Chipul nemuritor al lui Dumnezeu*, vol. I, Editura Cristal, București, 1995.

28. Stăniloae Dumitru, pr. prof., *Iisus Hristos sau restaurarea omului*, Craiova, 1993.

29. Stăniloae Dumitru, pr. prof., *Studii de teologie dogmatică ortodoxă*, Craiova, 1990.

30. Stăniloae Dumitru, pr. prof., *Sfânta Treime sau La început a fost iubirea*, București, 1993 Anexa 12 9.

31. Sterea Tache, pr. prof., *Teologie Dogmatică și Simbolică*, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2003.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Prezența la seminar este obligatorie, evaluarea participării active la seminar fiind parte a evaluării finale. Fiecare student va trebui să participe la seminar cu pregătirea unei prezentări tematice / interpretări de text / discuții critice. Evaluarea finală va avea loc la finalul semestrului, în sesiune, în urma unui examen scris care va avea loc online pe platforma Moodle (<https://elearning.e-uvv.ro/>). Pentru examenul scris recomandăm, în vederea exprimării unei opinii critice sau a unei discuții problematizatoare, lectura atentă a textelor din bibliografia sugerată și lucrul cu bibliografia critică recomandată la fiecare temă.

10. Evaluare*

Tip de activitate	10.1. Criterii de evaluare	10.2. Metode de evaluare	10.3. Pondere din nota finală
10.4. Curs	- să-și asume sistematic exegeza biblică	Examen scris	60%

	contemporană din perspectiva Tradiției patristice, pentru înțelegerea dogmelor;		
	- să utilizeze adecvat în comunicarea profesională terminologia specifică doctrinei creștine;		
	- să realizeze o analiză internă și externă a dogmelor, utilizând metodele specifice		
10.5. Seminar/laborator	- să utilizeze adecvat în comunicarea profesională terminologia specifică învățaturii de credință; - să identifice și să definească adevărurile de credință ecleziale; - să realizeze o critică externă și internă a dogmelor creștine, utilizând metodele specifice cercetării teologice;	Prezentarea unui portofoliu care va conține lucrarea de seminar.	20 %
	-		
	-		
	Abordarea activ-participativă a orelor de seminar	Monitorizare directă: Prezența și activitatea fiecărui student va fi monitorizată de titularul de curs/seminar. Pentru prezența minimă prevăzută de regulament și	20 %

		activitate adecvată se vor acorda 2 puncte.	
10.6. Standard minim de performanță: includerea tuturor componentelor cu referire la lucrarea de dizertație			
<ul style="list-style-type: none"> • cunoașterea temelor studiate; • prezentarea corectă a noțiunilor fundamentale; • întocmirea elaborată a referatelor; • concizie în exprimare. • Nu există condiții speciale pentru prezentarea la sesiunea de restanță sau la mărirea de notă. 			

Data completării
19.05.2021

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Semnătura directorului de departament